

— Видите ли, душице, вий имате право да сте страхопъзлю, солдатинът — може да е страхливъ, на офицери на който пищо не командува, инстинктът на самосъхранението съм извинителни, но отъ ротнитът командиръ и на горѣ за страхливиците нѣма никакво оправдание.... Страхливъ генералъ, споредъ мене е анахронизъмъ, и колкото по малко таквизъ анахронизми съмъ търцими толкозъ по добрѣ. Азъ не искамъ щото всякой да бѫде безумно храбъръ, щото той да прихожда въ ентузиазъмъ отъ пушечния огнь. Това е глупаво! Мене ми трѣбва само, щото всякой да испълнива своята обязанност въ бойтъ.

Прѣставителитъ на канцелярскиятъ режимъ въ армията и блестящата плеяда на параднитъ гении и кабинетни мѣдреци, никакъ не можа да са помирятъ хубавецътъ пъленъ съ обаяние на мѣжеството младъ генералъ. Когато той стояше подъ огњетъ въ бѣлийтъ си кителъ, на бѣлийтъ бойовенъ конъ, когато той са виждаше че призоваваше самата смърть, като намираше най величествено наслаждение въ това постоянно прѣзрѣнне къмъ опасностите, въ това съзнание на себе си отъ човѣкъ, мислящъ, владѣющъ съ себе си всрѣдъ ада, въ истребителнитъ вихръ на оргията, която ний наричаме война, когато той самъ, като че са натрапваше на неприятелскитъ огнь — тогава него укорявахъ въ рисовка, въ желание да блѣсне съ юначеството си. На тѣзи господи, било би, не въ уода, че много по хубаво е да са накичагъ съ храбростъ, отъ колкото грѣмогласно да провѣзгласяватъ, носящецъ военниятъ мундиръ, фразитъ въ родѣ: „азъ са удивлявамъ на мѣжеството, но не го разбирамъ“, „нека умирать другите — а азъ съмъ покорний слуга“ смѣлостта и глупостта вървята рѣка за рѣка“. Много по хубаво е да бѫдешъ приемъръ на самоотвръжение за солдатитъ и за младите офицери да показватъ, че генералътъ който командува отрядътъ, както и офицеринътъ комуто е повѣренъ ротата — трѣбва прѣди всичко да забравятъ за самитъ себе.... Даже хубостта на тази смѣлостъ, ако е позволено така да са изразимъ, умѣнието да си изященъ въ огњетъ — произвежда много по силно впечатление на окрѣжащицъ, отъ колкото толкозъ почтенната, спокойната и простата храбростъ, въобщѣ присуща на наше русите. И когато Скобелевъ по този начинъ, са появяваше въ началото на миналата война подъ огњетъ, напрѣдъ, всякога весель, извѣредно напрѣмсненъ, вдъхновененъ, лузезаренъ, както